

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre . .	1 " 50 "
Egyes szám ára .	6 "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hétenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér” rovatban
közleendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltenek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Köz- és egyéni érdekek.

Csik-Somlyó, 1884. okt. 29.

Eljött az idő, midőn minden egyén, ki valamely községben, melynek lakója és jóakarója, ha a közügyet az egyéni érdekek fölé emeli, sokat tehet.

Imeretes tény, hogy — legalább a Székelyföldön — a legtöbb község pénzjövödelmét a regálék után nyert jövedelem képezi. Ebből fizetik sok helyen a papot, a kántort, tanítókat, harangozót, körörvost, körjegyzőt, falushírókat, esküdteteket és ki tudja, még mi mindent? Ezen jövedelemből kell áldozni a jótékony célokra, szegények javadalmazására; ebből kell minden rendkívüli kiadást is fedezni. Ha pedig a jövedelem a kiadásokat nem üti, rovatalra kerül a dolog, melyben a község minden egyes tagja részt kell hogy vegyen még akkor is, ha valami módon jobb és jövedelmezőbb helyzetet igyekezett is előállítani, de társai által megakadályoztatván vagy legalább nem pártoltatván, azt nem tudta keresztülvinni.

Valóban megfontolandó azért igen kényes helyzetük van azoknak, kik az egyes községek ügyeibe befolyanak vagy befolyhatnak, s oly alkalommal, midőn a jövedelem szaporítása, a közterhek viselésének könnyebbé tétele forog kérdésben: vagy nem tudnak elég komo-

lyan gondolkodni, vagy egy léha, megvesztegethető s minden tekintetben az egyéni érdeket hajhászó csoporttal szemben kifáradnak s hideg közönyt nyel félrevonulnak.

A küzdelem mindenesetre fáradságos; siker esetén az elismerésnek parányi vagy nagyon csekély része jut a küzdőknek osztályrésztül; de valahányszor rossz kimenetele van valamely ügynek, a felelősség örökké az értelmiségre hárul: ők a nép elnyomói, kényurái, kika nép élete és vagyona felett rendelkeznek s kik a népet nyomorba rántják.

Mégis sajnosan kell tapasztalunk, hogy az értelmetlen s könnyen tévutra vezethető, vagy a némi, értelemmel bíró és megvesztegethető nyers tömeg uralodik az ész fölött, kijátszodja a törvényeket s parányi haszonért oda dobja a nagy többségnek jogát és érdekét.

Nem pusztá állítás, nem ábrándkép, a mit elmondottunk, hanem — habár szomorúan kell bevallanunk — megtörtént tény.

Az esetet, melyből a fennebbi szomorú elméletet levontuk, egy hozzánk nagyon is közel fekvő községből vettük és következőkből áll:

X. község képviselő-testülete elhatározza, hogy októberhó 30-án a községi

haszonbérletet árverezés útján ki fogja adni.

Időközben a pálinka és bor, az olcsó és nagyon is csukros kávé magaslatos gondolatokat támaszt az előljárásság agyában és pár napra, t. i. e. hó 19-ére, testületi gyűlést hív össze, hogy ezen jogokat egy vállalkozónak szabad kézből kiadják.

Összeül a tisztelt képviselőség és kiküld egy pár tagot, hogy Z-t felhívják a gyűlésbe, és itt kérlelni kezdik: legyen szíves a haszonbérlet szabad kézből kivenni. Z tartja magát; de hogy ne láttassék rossz embernek, a község érdekének előmozdításáért megígér 1050 frtot. Egy más vállalkozó, kinek szintén komoly szándéka volt árverezni, de az előzetes megállapodás szerint október 80-ára tartott szót, felmeleg s hallván, hogy Z. 1050 frtot ígért s annál többet nem hajlandó adni, ígér 1300 forintot.

A képviselőség elutasítja ezen másodikat azon kijelentéssel: itt nem árvereznek, hanem szabad kézből adják ki a haszonbérletet, ezért az urnak nincs mit keresnie.

Biztos tudomásunk van, hogy ezen második ur 2000 forintig fellicitált volna.

A képviselőség pedig nagy kés-

sel reá vette Z-t, hogy adja meg az 1300 frtot és övé leendő a haszonbér.

Itt károsodott a község 500—700 forintot.

Ilyen eset pedig nem egy fordul elő. Mint értesültünk, hasonló módon járt el Várdotfalva és Csicsó községe is.

Ezen visszaéléseket teljesen meggátolhatni véljük azáltal, ha az árverezések a kitűzött és nyilvánosságra hozott időben pontosan megtartatnak. Ez nem zárja ki, hogy valaki írásbeli zárt ajánlatot ne tehessen; de ezen ajánlat csupán az árverezés végével bontassék fel, s ha magasabb, mint az utolsó ajánlat, az illetőt illeti a jog, ha pedig csekélyebb, jogában áll az árverezéshez hozzászólni.

Az árverezés pedig mindenkor a szolgabíró vagy segédje jelenlétében eszközöltessék. Különben mindig az egyesek nyernek, a közügy pedig szenved.

A magyar delegáció folyó hó 27-én tartotta első ülését. Az ülést gróf Tisza Lajos nyitotta meg. — A delegációk tagjainak a király által való fogadtatása okt. 28-án délelőtt ment végbe a szokásos szertartás mellett. Előbb az osztrák delegáció fogadtatott Smolka elnök vezetésével, aztán 1 órakor a magyar delegáció. Utóbbit Tisza Lajos elnök vezetésével, a ki ő Felségéhez inté-

A „Székelyföld” tárczája.

Megszoktam már ...

Megszoktam már a küzdelet,
Bajt és érzelmvihart
S mindent, mi a föld rögéhez
Rabul lenyűgözve tart.

Ugy szeretnék szárnyra kelni
És repülni messze fel!
Oda, hol az istenségnek
Csillagtrónja tündököl;

A hol titkos vágyak s gyötrő
Szenvedélyek nincsenek,
S a hol felénk örök béke
És boldogság intenek.

Oh, de a mi szárnyat adna,
Nem él bennem már a hit;
Mind letépte a csalódás
Annak szép virágait.

Reményemnek horgonyát is
Összetörte vas keze,
S viharában a hajó is,
Szegény szívem, ott vesze.

Kimerültem a tusában,
S ki tudja: még rám mi vár? ...
Sulyos teher ez az élet;
Oh, mikor lesz vége már!?

Elemér.

Gombos uram leánya.

(Elbeszélés.)

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

VII.

Juliskának feltűnt az az izgatottság, mely apján, mióta a fiatal Steiner házuknál van, észlelhető volt. Komor, sápadt arccal járt-kelt; minden legkisebb zajra összereszt, majd meg szobájába vonult s egész éjjelen lehetett nehéz lépteit hallani. Juliskának most már apjára is kellett aggódni. A sok bánat, izgalom és álmatlanság egészen kimeríték a leányka erejét s alig volt képes már lábán állani.

Nappal bánat emészté Sándor miatt, kiről semmi hírt sem hallhatott; aztán meg ki sem tudta sirni magát, mert Steiner mindig nyomában volt s unalmas fecsegésével elkeseríté életét. Éjjel meg apja mély sohajai riaszták el a jótékony álmot szeméről. Azonban erőt vett gyengeségén, mert egy titkos sejtésem azt sugá, hogy neki most nem szabad betegnek lennie s hogy nem sokára minden erejére szüksége leendő.

Egy reggel korán felébredett. Alig egy órával ezelőtt aludott el. Gombos egész éjjel járt-kelt szobájában s gyakran kihallászó nehézséggel, mely sohajai miatt egész éjjel nem tudta az aggó leányka szemét lehunyni, s mikor reggel felé nyitotta az álmot, rémes dolgokat álmodott. Azt álmodta, hogy apja meg van kötözve s roppant számú hollóssereg

száll rá és tépi, marcangolja húsát. Még akkor is erősen dobogott szívecskéje, mi dőn felébredett. Tagjai nehezek voltak, alig volt képes felöltözködni; azonban erőt vett magán. Felöltözött s kiment a kertbe.

Gyönyörű reggel volt. Minden ragyogott a felkelő nap sugarában. A szomszéd hegyekről leömlő fenyő-illat egyesült a virágok illatával s Juliska tele tudóval szitta magába az éltető, üde levegőt; komor gondolatai elenyésztek s testébe visszatért a rugalmasság. Rémes álmát gyorsan elfeledteté a szép reggel.

Megöntözte virágait s gyöngéd kezekkel igazgató az új hajtásokat. Különös gondot fordított kedvenc virágára, egy pompás fehér liliumra, mely ott díszelgett egyik ágyás közepén. Juliska véletlenül a jázminbokrok közé pillantott; szemét merőn egy pontra szegezé s a következő pillanatban keresztülröghant az ágyáson, nem törődve azzal, hogy kedvencét, a fehér liliumot, letörte, s egyenesen a jázminbokrokhoz szaladt. Félrehajtá az ágakat s a bokrok között előre tört. Az ágak megvérezték kezeit, de ő nem gondolt mindezzel. Egyik jázminbokor tövében egy darab fehér kő feküdt; ezt félre tolt, mire egy darab összehajtott papír tűnt elő. A leányka mohón kapott utána és sietve keblébe rejté. Szemei ragyogtak s arca bíbor-pirban égett. Óvatosan körülnézett, hogy nem látta-e valaki, s azután a kert egyik félreeső zugába vonulva, elővév a papírt és felbontá.

A levél a következő titokteljes szavakat tartalmazá: A láthatár derül, a nap ismét sütni kezd. A cserjés szélén virágok nyílnak ... A mi még ma bimbó, holnap már virág ...

Ezen sorok úgy voltak papírra vetve, mintha valaki egy futó gondolatot akart volna vele megörökíteni. Senki sem gondolta volna, hogy ez levél, melyben egyik szerető találkat ad a másiknak. Csak a szerelmes szív olvasta ki az oda vetett sorokból, hogy az azt jelenti, hogy „a miért én eddig kerültelek, az az ok már megszűnt. A cserjés szélén az öröm virágai nyílnak nekéd, melyeket holnap élvezhetsz, ha megjelenesz.”

Igy szokott Juliska Törös Sándorral levelezni azon okból, hogy ha leveleik illetéketlen kezekbe kerülnének is, viszonyuknak árulói ne lehessenek. Egy néhány sorból ki tudták egymás gondolatait találni.

Juliska arca a boldogságtól egészen meglevénedett. Szemei ragyogtak s arcáról a beteges halványságot az öröm pirja váltá fel. Oda ment a szegény liliumhoz, melyet az imént sietében letört s gyöngéd hangon kezdett hozzá beszélni. Rossznak, hálátlaunak nevezé magát, majd meg felemelé a letört virágot, keblére szorítá s fehér szirmait csókjaival halmozá. Oh, ha tudta volna a szegény lilium, hogy kit illetnek e gyöngéd szavak s e csókok! ...

— Ah, a kisasszony már ily korán a kertben! — szólalt meg háta mögött Steiner rikácsoló, kellemetlen hangja.

— Az nem különös dolog, — szólott Ju-

zett beszédében kiemelte a nemzet áldozatkészségét s szükségét a békére. Ő felsége válasza, melyben hangsúlyozta az összes hatalmakkal való barátságos viszonyt, nagy lelkesedéssel fogadtatott.

Az 1885-ki országos költségvetés.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter — mint mult számunkban említettük — a képviselőház 25-ki ülésében terjesztette be a jövő évi költségvetést. A költségvetés főbb eredményei a következők:

I. A rendes kiadások 1885-re 308.776,270 frttal vannak előirányozva, vagyis 10.463,358 forinttal többre, mint a mennyi a folyó évre engedélyeztetett. E többletről esik 7,267,298 forint oly kiadásokra, melyek inkább átfutó jelleggel bírnak és egyes számadási ágak bevételeinek fokozásával járnak; a valóságos kiadási többlet tesz 3.296,060 frtot. Ez utóbbi összegből egyebek közt a közegészségügyre 18,272 frt, a színházakra 82,000 frt, a csendőrségre 147,154 frt, a fővárosi rendőrségre 24,637, a fegyintézetekre 102,019 frt van felvéve.

II. Átmeneti kiadások czimén előirányoztatik 2.000,577 frt, vagyis 487,013 frttal kevesebb, mint a mennyi az idénre engedélyeztetett. Ez összegből az aldunai telepek szükségleteinek fedezésére 60,000 frt, a fővárosi alsóbbrendű tisztviselők drágasági pótlékára 250,000 frt van felvéve.

III. Beruházásokra elő van irányozva 1885-re 23.020,876 forint, vagyis 3.905,731 frttal kevesebb, mint a mennyi az évre megszavaztatott. Ebből az országház építésére 800,000 forint, az államvasutakra 5.432,948 forint, az ujszöny-brucki vasutára 2500 frt, a tiszavidéki vasutára 1.376,904 frt, a földadósabályozásra 1.600,000 frt, a fiumei kikötő építésére 1 millió forint stb. van felvéve.

IV. Rendkívüli közösügyi kiadás czimén elő van irányozva a jövő évre 4.915,305 frt, vagyis 620,444 frttal kevesebb, mint a mennyi az idénre engedélyeztetett.

V. Rendes bevételek gyanánt elő van irányozva 1885-re 313.825,017 forint, vagyis 15.288,915 frttal több, mint a mennyi a folyó évre meg volt szavazva. Ebből átfutó többlet, mint a kiadásoknál, 7.167,298 forint, valóságos többlet 8.121,617 frt. Ez utóbbiból esik az államadósságokra 650,175 frt, a pénzügyi tárczára 7.012,894 frt.

VI. Átmeneti bevételek 12 millió 492,678 frttal vannak előirányozva, mi 852,400 frttal kevesebb az idénre engedélyezett összegnél.

Irodalom.

Csikmegye földrajza a földrajz elemeivel. A misztéri tantervnek megfelelőleg a népiskolák III. osztálya számára írta Józsa Sándor tanító. Ára 35 kr. Gyergyó-Ditró. Szerző tulajdona. 1884.

(Folytatás.)

Az ítélet mellett azonban, hogy ez a könyv általában véve megyénk földrajzának iskolai tanításánál sikerrel alkalmazható, ki kell mondanom, hogy annak az ideálnak, melyet én alkottam magamnak egy oly népiskolai könyvről, mely szerint Csikmegye földrajzi megismertetése intéztetnék, nem felel meg egészen. Nem mondom, hogy éppen nem felel meg, csak hogy egészen nem felel meg.

Bátor leszek előadni, ha a t. gyűlés figyelmét nem fárasztom, mi kifogásaim vannak nekem e részben a munka ellen, mik azok, a miknek másképp csinálásával az a tökéletességhez közelebb jutna.

Nem tetszik nekem a könyvben a terjedelmesség, a benne foglalt anyag bősége. Ennyi anyagot a népiskola harmadik osztályában egy év lefolyása alatt lehetetlen a gyermekek ismerettárházába vinni. Keresztül nyargalni rajta tán lehet, de lelkiismeretes módszerrel feldolgozni nem lehet. De még ha lehetne is, az idő engedelméből ennyi anyagot feldolgozni, nem volna helyes akkor sem ennyire terjeszkedni azért, mint hogy ezen a fokon a megye ismertetésének nem lehet célja az, hogy a gyermek minél behatódjau megismerje saját megyéjét, hanem az, hogy fogalmat nyerjen a megyéről, s ennek földrajzi megfigyelésével — de csak a kiemelkedőbb, mintegy alapvető részleteket érintve — alapfogalmakat nyerjen a továbbiak megismeréséhez. Megyéjének, igazabban a vidéknek, melyben a gyermek életén át valószínűleg leginkább forogni fog, mennél behatódjau, teljesebb ismeretét ki kell vinnie az iskolából, de ilyen ismeret szerzésére fejlettebb szellem, különösen gyakorlottabb fölfogás, élesebb, az apróbb részleteket is észrebevé figyelem, nagyobb és tartósabb emlékezés kívántatik, mint a milyennel a népiskolai középosztálybeli gyermek bír, a megye terjedelmesebb ismertetésével a földrajztanítást — nem ugyan a tanterv szerint, hanem a gyakorlati gondolkodás szerint — nem kezdeni, hanem éppen befejezni kellene, vagyis az ily behatódjau megye-ismertetést a népiskolai tanfolyam végső évére kellene hagyni. Azt a földrajzi anyagot tehát, melylyel ezen oktatási ágat megkezdjük, illő rövidre kell szabni, s ezt az illő rövidséget, könyvünkre vonatkozólag, meg lehetne kapni, ha kihagyatnák belőle mindaz, a mi részint fölösleges ismétlés, részint a földrajzi oktatás körébe nem okvetlenül beletartozó dolog, részint pedig tulsá-

gos kiterjeszkedés. Főlöszleg ismétlés történik az inductio kedvéért. Így minden járásnál el van mondva külön, hogy mik a terményei, milyenek különböző szempontból a lakosok, sat., míg végül az összesből a megye leírásában is csak az kerül ki, a mi már 3—4-szer el volt mondva. Ha ismertetjük egyszer a megyét általánoson, minthogy a járárok jellegökre nem igen különböznek egymástól, s a mennyiben különböznek, az ezen alkalommal is feltüntetethető, ezen általános ismertetésben megnyeri a gyermek a járás általános képét is, megtanul ezen uton is a járárokról annyit, a mennyit egyikről-másikról különlegesen tudnia kívánatos. De elmondani, hogy a szentmiklósi járásban is van ökör, tehén, ló juh; a tölgyesi járásban is van ökör, tehén, ló juh; a szépvízi járásban is van ökör, tehén, ló juh; a szentmártoni járásban is van ökör, tehén, ló juh; csak azért, hogy ebből minden kétséget kizárólag megállapíthassuk, hogy tehát az egész megyében van ökör, tehén, ló juh: ez mégis tulhajtása az inductionnak, s hiu szaporító alaposkodás.

Épen így mellőzhető volna, mert tulságos kiterjeszkedést képez, az egyes helységeknek terjedelmes leírása. Mi szükség majd minden községnél megmondani, mivel foglalkoznak a lakosai, mikor végre is az egész megye lakosai általánosan ugyanazon foglalkozásnak, s a mennyiben különlegeségek fordulnak elő, azokat a megye általános jellemzésénél is könnyű feltüntetni? Vagy mire való minden egyes helységnél felemlíteni, falu-e vagy nagyközség, vagy rendezett tanácsu város? Nem elég-e, ha a gyermek a megye általános áttekintése alkalmával megtudja, hogy Szereda rendezett tanácsu város, a többi helység mind kis vagy nagyközség? s nem elég-e, ha a gyermek saját községéről s a vidéken levő egy-kettőről tudja, hogy a községek melyik osztályába tartozik, a többiek minőségének számon tartását pedig rábizzza a szolgabíróra? Helyén van, hogy az a község, mely a kiindulás pontot képezi, részletesen leírassék; de hogy éppen ily részletességgel szóljunk majd mindvalamennyiről, ez indokolni nem lehet.

A mint mondvá volt, vannak a könyvben nem okvetlenül a földrajzi oktatásba tartozó dolgok, melyek szintén mellőzhetők volnának a munka rövidre szabása érdekében. Tudom, hogy a hason művek nagyobb része mind felveszi azon részleteket, melyeket a jelen könyv felölle, de ez nem bizonyíték arra, hogy ez így helyesen is történik. Tisztába kell jönni, mi tartozik a beszéd- és értelemgyakorlatok körébe, tehát mivel kell megismertetni már az első és második osztályos növendékeket, s minek megismertetése marad feladatátul a földrajzi ok-

tatásnak. Vélekedjék ez vagy az bármikép, előttem tiszta dolog, hogy a beszéd- és értelemgyakorlatnak, ha az lenni akar valami, s nem elégszik meg az üres beszélgetésre vlvő alakosság semmiségével, nem lehet egyéb a főcélja, mint hogy általa a gyermek birtokába ejtse a közéletű, a gyakorlati életben legáltalánosabban szükséges, valamint a többi ismereteknél, a további tanuláshoz feltelezett alapfogalmakat. Ily fogalmak nagyjában: tárgy, részek, szín, alak, anyag, czél, haszon, kár, minőség, mennyiség, hasonlóság, különbség, állat, növény, ásvány, ezek külső jegyei, ég, nap, hold, csillag, napok, hónapok, évszakok sat. Szóval oly fogalmak, melyekre a későbbi oktatás mint már meglévőkre támaszkodhassék, tehát ne legyen kénytelen pl. a tulajdonképi természetrajzi oktatást azon kezdeni, hogy a kutyának van feje, nyaka, törzse, farka, lába, füle, szeme, körme; a földrajzi oktatást avval, hogy mi az észak, dél, mi a helység, falu, s hogy a faluban házak, utcák vannak, hanem mindezeket mint már meglévő, részint a beszéd-gyakorlati oktatás által nyert ismereteket már föltehesse. Tehát tárgyunkat illetve a beszéd-értelem-gyakorlatok körébe tartozónak megismertetése a következőknek: látóköör, látóhatár, égtájak s azok szerint való tájékozódás, árnyék, szélrózsa, helység, házior, utca, szülőföld, magán- és középületek, a család, iskola, templom, község, ennek lakosai, különböző foglalkozása, a határ, hegy, lapály, folyó, tó, utak, levegő. Hiszen uramfia! ha a tulajdonképi földrajzi oktatás kezdetén azt sem tehetjük föl, hogy a gyermeket, ha az élet nem, hát a beszéd- és értelem-gyakorlat megtanította arra, mi az árnyék, mi a helység, mi a házior, ut, utca, — hát akkor mit lehet a gyermekben feltetni? pedig valamit kell; akkor mi az, a mit a beszéd-értelem-gyakorlatoktól eredménykép várni lehet és kell? Mindezek ismeretét várni lehet a beszéd-gyakorlatoktól, azért ne vigyük ezeket a földrajzi oktatásba, hanem illesszük oda, a hová valók.

(Folytatása következik.)

Külömfélék.

— Fényes esküvő folyt le október 29-én Peselneken. Szentiványi Miklós, Háromszék-megye derék ifju főjegyzője, vezette oltárhoz a megye egyik legbájosabb hölgyét: Pócsa Gizella kisasszonyt. Násznagyok voltak: Potsa József háromszéki főispán és Szentiványi Gyula kir. táblai tanácselnök; tanuk: br. Apor Gábor háromszéki alispán és szotyori Nagy Károly, vőfélyek: Szentiványi Kázmér főhadnagy, Dr. Sinkovics Aurél és Pócsa Bertalan; nyoszolyóleányok: Pócsa Margit, Irma, Klára. Az esküvő d. e. 11 órakor

liska mosolyogva — mert én mindig korán szoktam kelni. De önt bizonyosan a „nagy gondolatok” nem engedék aludni.

— Önt meg, Julia nagysám, a testvéri szeretet kelté fel, hogy láthassa szép testvéreit: virágait. Látja, e harmatcseppek mint annyi könnyek ragyognak szirmaikon, hogy egy egész éjjel nem láthatták kegyedet. Nemde, jó ötlet? ...

— Ön mindig egyformán szellemes — szolt Juliska gunyosan.

— És mindig egyformán boldogtalan — sohajtott az ifju, szinpadias mozdulattal szorítva kezét szívére.

Juliska még tegnap megijedt volna e bebukolt vallomástól, azonban mióta a levelet keblén érte, bátorság tölté el szívét. Steiner oly komikus arccal állt előtte, hogy nem fojthatá vissza feltűnő jó kedvét s hangosan felkaczagott.

— Ah, Steiner ur boldogtalan — szolt jókedvűen Juliska. — És még sem ragadtollat, hogy egy sonattal irjon. Ugy hallottam, hogy a költői lelkek akkor teremnek legszebbet, mikor szenvednek. A költők és kagylók kinok között hozzák létre a drága gyöngyöt.

— Pompás ötlet, nagysám, igen pompás ötlet. El fogom ragadni vele ismerőseimet.

— Bocsásson meg Steiner ur, ha megterségbe bele kontárkodom, de ma oly jól érzem magamat, hogy amugy jönnek az eszmék.

— A kisasszony valóban ma igen jó kedélyhangulatban van, de annál több okom van nekem szomorkodni.

— Steiner ur még busulni is tudna? — évelődött a leánya, kárpótolni igyekezve magát mindazon unalomért, mit az ifju eddig neki okozott.

— Julia nagysám engem rosszul ítél meg. Én képes vagyok nemcsak bankódni, de bánatomban meg is halni.

— Kár volna érte. Ismerősei agyonbusulnák magukat.

— Ön gunyolódik velem, kisasszony — szolt sértődött hangon az ifju. — Pedig én nem szeretem, ha engem gunyolnak. Aztán meg nem is az az ember vagyok, kin mások mulathatnak.

Az ifjuarcza elborult s szemeiből ijesztő láng tört ki, mely azonban csak egy pillanatig tartott s aztán ismét visszanyerő nyugodt kifejezését.

— Kisasszony, — szolt lassu, elfojtott hangon — én nemsokára haza utazom, de mielőtt eltávoznám, szeretnék egy dologgal tisztába jönni.

Elhallgatott s kevés szünet után ismét folytató:

— Ön sokkal okosabb nő, hogy eddig észre ne vette volna, hogy én gyöngéd hajlamokkal viseltetem kegyed iránt. Én szeretem önt s ezennel megkérem kezeit. Én gazdag vagyok, atyám akarja e házasságot s azt hiszem, sőt meg vagyok győződve, hogy Gombos urnak sem lesz semmi kifogása, s ha kegyed is táplál irántam némi rokonszenvet, mi sem akadályoz, hogy kegyed bírása által a legboldogabb ember legyek.

— Oly bizonyos az atyám beleegyezéséről? ...

— Tudom, hogy Gombos ur nem tesz, nem tehet ellenetést.

Az ifju hideg, száraz hangon beszélt, miközben sétatöbtyével közönyösen csapkodá a körülötte levő virágokat. A leánykának ismét felmerült szívében a sejtelen, hogy apja ezen ember hatalmában van, mert különben hogy mondhatta volna beleegyezését oly bizonyosnak? Rémület fogta el, a mint az ifjura tekintett; azonban rá gondolt a kis levélre, mely ott pihent kebelén, s ez visszanyerve bátorságát, lassu, de határozott hangon szolt:

— Köszönöm, uram, megtisztelő ajánlatát, de nem fogadhatom el, mert én mitsem adhatok érte cserébe. Az én szívem már nem szabad. Én önnek neje sohasem lehetek.

Juliska megijedt, midőn az ifju arcába tekintett. Szemei vészes tüzből égtek s ajkai körül kaján mosoly vonylott.

— Tehát már le van foglalva szívecskéje. Bizonyosan valami deli paraszt legény. Ez különben izlés dolga. Én gratulálok hozzá. Azonban tudja meg, drága kisasszony, hogy én házassági kérdésben nem vagyok nagyon skrupulusos; szerelmét elengedem, csak ön kell maga. Meglátom, hogy egy pár nap mulva is így fog-e beszélni, mint ma?

— Mindig, uram, mindig. — Én gyűlölöm és megvetem önt! — kiáltott a leánya, lelke mélyéig felháborodva.

— Ön így is szép, kisasszony, de mily elragadó lesz akkor, midőn kétségbeesett zokogás közt fogja majd kezét nyújtani nekem! Érzem, hogy nagyon el lesznek ragadtatva.

Az ifju gunyosan kaczagott s a leánya parancsoló hangon szolt:

— Most már távozzék, szemtelen, mert különben atyámat hívom.

— Eh, az ön atyja nagyon jámbor ember, ő mit sem tehet ellenem; hanem én tehetnék ellene, ha ugyan akarnék leendő apósomnak valamit ártani.

— Ön nem árthat az én jó atyámnak.

— Ha ön is úgy akarja, drága kisasszony. Egy oly széplelkű leány, mint ön, képes saját magát is feláldozni, hogy meg-

folyt le, mit családias lakoma követett, melyben csak csekély számú rokonság vett részt. Délután az ifjú pár Szentiványba, a völgyény birtokára utazott. Boldogságot és szerencsét kívánunk e szép frigyhez!

— **A kézdivásárhelyi jótékony nőegylet** október 31-én tartott választmányi gyűlésében elhatározta, hogy rendes heti fillérestéyleit, melyek ezután mindig szombaton fogynak megtartatni, november 8-án megkezdji. Az első estélyt az egylet tisztviselői rendezik a kézdivásárhelyi kórház javára. A fillérestéylek jövőre is oly gonddal lesznek rendezve, mint a megelőző években. A választmány, tekintetbe véve azon több oldalról felmerült ohajt, hogy az eddig szokásban volt ételvivés eltöröltessék, hogy a rendezés terhein kívül még anyagi áldozatok is ne terheljék a házi asszonyokat, elhatározta, hogy ezen szokást eltörli és mindenben a legnagyobb egyszerűség leend a jelszó.

— **Gyászhir.** Ugron Ákóst, Kézdi-Vásárhely város országgyűlési képviselőjét, súlyos csapás érte. Édes atyja, Ugron Lázár, okt. 26-án meghalt. A meggyalult a legrégibb székely családok egyikének volt tagja, azon Ugron-családnak, mely Attila óta fennáll s ez időtől maig a legelőkelőbb helyet foglalja el. Az elhunyt tevékeny részt vett a közéletben, őseihez méltóan kitűnő hazafi volt s halála által különösen Udvarhelymege közügyeit nagy veszteség érte. Béke poraira! — Családjá a következő gyászjelentést adta ki:

„Megszomorodott szívvel jelentjük Ábránfalvi Ugron Lázárnak, a főrendiház tagjának, Felső-Fehérmegye volt főispánjának, az udvarhelyi róm. kath. gimnásium és egyházmegye főgondnokának, folyó év és hó 26-án élete hetvenharmadik évében szélhűdés által történt elhunytát. A temetési szertartás 28-án délután 4 órakor fog megtartatni. Szombatfalva, 1884. okt. 27. — Neje: Ugron Simén Rózália. Testvérei: Ugron Zsigmond, Szentiványi Ugron Zsuzsanna. Gyermekai: Ugron Gábor és neje: Zarándi Knöpfler Mária; Ugron Ákos és neje: Felsőbüki Nagy Sarolta; Ugron Róza; Ugron Kálmán. Unokái: Ugron Gábor, Ugron Vilma, Ugron Mártha, Ugron Sarolta.“

— **Uj czukrász.** K.-Vásárhelyre tette át akását Pitróff Lajos volt székelyudvarhelyi czukrász. Kézdi-Vásárhely és vidéke örvendhet annak, hogy egy szakképzett czukrásza van. Ebben a sanyaru időben, kiknek sok keserűség jut, igen ajánlatos a czukrászt megkeresni, ki jutányos áron megédesíti az életet. A legmelegebben ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Lakik a régi czukrászda helyiségben, Kölönte-féle ház.

— **Veress Sándor** mérnök, a Bukarestben élt kitűnő magyar hazafi, e hó 27-én rövid szenvedés után elhunyt. Halálát a romániai magyarságon kívül, mely őszinte szeretettel csüggött e legkiválóbb képviselőjén, özvegye és 6 gyermeke gyászolják. Béke poraira!

mentse atyját. Tudja kisasszony azt a szép példabeszédet, hogy kéz kezét mos? Ha nem tudja, nemsokára meg fogja tanulni. És most nem fogom tovább zavarni; holnap folytatjuk s tán akkor majd több jóindulattal leend irántam.

Ezzel az ifju gunyosan meghajtá magát s fütörészve ment be a házba.

Juliskán, a mint egyedül maradt, erőt vett a rémület; sápadt arccal állt ott és gondolkodott az ifju szavain. Mit tehetett az ő apja, hogy ezen ördögi embernek hatalmába került, s miféle összeköttetésben állhatnak ők!? Eszébe jutottak atyja titkos utazásai, melyeket oly nagyon rejtgetett még ő előle is. Eszébe jutott apja különös komorsága, álmatlan éjjelei, nehéz sohajai, melyek az utóbbi időkben annyi aggodalmat okoztak neki. Érezte, hogy atyját valami nagy veszély fenyegeti Steiner részéről s visszaszorozta a gondolatra, hogy e veszélyt neki tán saját boldogsága árán kell elhárítania. Elővette a kis levélkét s az aztán némileg megvigasztalá. Holnap elmond mindent Sándornak s ő tán segíteni fog baján.

Azonban bármennyit törte is fejét, nem tudott eligazodni e titokzatos dolgokon.

— **Gr. Teleky Sándor szomszédja.** Pom-pás anekdotát beszél el az örökké jifju Teleky Sándor grót a „Magyar Salon“ most megjelent novemberi számában. Van nekem — ugymond — egy unalmas szomszédom, mindig akkor jön a nyakamra, mikor legtöbb dolgom van. Ugy látszik, jól tölti az időt velem, mert alig tudok tőle menekülni. Két nagy fogyatkozása van: mindig kérdez, mint egy vizsgáló bíró és kíváncsi mint egy macska. Mikor a „Consummatum est“—et kiállították Párisban, irtam Munkácsynak és kártem, sziveskedne nekem egy fényképet küldeni, hogy legyen fogalmam a kép kompozíciójáról. Válaszában azt írja: nem küldhetek neked fényképet, mert nincsen és addig nem is lesz, míg az aczélkaroz el nem készül, de hogy fogalmad legyen, ide kriksz-lirozom. Majd kiugrottam börméből örömmbe. Az unalmas szomszéd nálam volt, látván szemembe örömet, szokott kíváncsiságával kérdi: „Kitől kapott levelet?“ — „Munkácsytól.“ — „Párisból.“ — „Szabad látnom?“ — „Tessék.“ — „Ez az ő írása?“ — „Az övé.“ — „És ez a rajz?“ — „Az is!“ — „Na kérem alásan az én Jóska fiam szébb rajzot és az írást nem is lehet összehasonlítani a Munkácsyéval.“ — Ezt a sajátkezü vázlatát és sajátkezü írást a mesternek közli a „Magyar Salon“ novemberi füzeté, mely Munkácsynak van szentelve. Közli a mesternek összes híres festményeit, szülőházát, színes arcképet és ir róla Jókai, gróf Teleky Sándor, Telepy Károly, Pataky László, Szana Tamás. A „Magyar Salon“ hazánk legkitűnőbb képes havi folyóirata novemberi diszes füzetének tartalma továbbá: Jókai és Borostyáni eredeti regényei, Ábrányi és Szabó Endre költeményei, Vajda János irodalmi cikke, az operaház külseje és belseje, az összes operai női és férfi személyzet arcképei, Kürthy Emil Csillag Terézről a művésznő arcképével, Táborny Róbert királylátogatás Aradon (12 képpel), Májer István püspök a drégelyi emlékkápolnáról képpel, Sport sikerült lövésznyi képekkel, Egyveleg sok érdekes apróságokkal, Humor, Divat, Jutalomdíjas talányok stb. stb. A „Magyar Salon“ novemberi füzetéhez hasonló, irodalmunkban még nem jelent meg. E kitűnő folyóirat ára egész évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 75 kr. Megrendelhető a „Magyar Salon“ kiadóhivatalában Budapest, dohány-utca 12. sz. Melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe.

— **Megjelent a „Gondüző“ szépirodalmi** hetilap 6-ik száma a következő érdekes tartalommal: Székely támad: Székely bánja; történeti regény P. Szathmáry Károlytól. Izsák; regény, irta Kazár Emil. Szív és ész; költemény Dura Mátétól. A club; regényes korrajz, irta Mikszáth Kálmán. Palkó vitéz; regény, irta Margitay Dezső. A paraszt-gróf fia; társadalmi regény Dr. Sziklay Jánostól.

Juliska sejtette, hogy Steiner atyját fogja felkeresni s hogy sorsa ott fog eldőlni, tehát bement a házba, szobájában megvonnulva várta a bekövetkezendőket. Hallotta, hogy Steiner odakünn tudakozódik a cselédektől, hogy merre van Gombos s aztán hallotta türelmetlen lépteit majd a tornácra, majd a szobájában. Juliska még ebédre sem jött elő; egyedül az ifju ült az asztalhoz, mert Gombos csak este felé tért haza.

Már lemenőben volt a nap, midőn Juliska lassu, elfojtott beszélgetést hallott apja szobájából. Egy negyedóra mulva hallotta, hogy apja haragosan felkiáltott, hogy „távozzék“, mire egy ördögi gunkaczaj volt a válasz. Egy ajtó becsapódott s siető lépések bizonyíták, hogy Steiner eltávozott atyjától s aztán hallá, hogy apja nehéz léptekkel sétál szobájában, majd meg sietve eltávozik.

Juliska egészen dobogó szívvvel, visszatartott lélekzettel hallgató a szomszéd szobából áthatározott suttogást s keble megkönnyebbült, midőn atyja Steinernek kiadta az utat. Hát még sem áll atyja ezen ember hatalma alatt, mert ha félne tőle, nem merte volna házából kitiltani. Ez a gondolat egészen megvigasztalá. Most Steiner eltávozik a háztól s ismét visszatér a régi nyugodt,

Rontó Pál; verses regény, irta gróf Gvadányi József 1793-ban. Ki lesz az örökös? Hartmann Plön regénye, magyarosította Mártonffy Frigyes. Négy év után; rajz, irta Novák Gyula. A kitűnő lap tartalma ismét egy érdekesítő regénnyel szaporodott Dr. Sziklay Jánostól, kit olvasóink a főváros lapjaiban megjelent munkáiról ismernek. Felhívjuk olvasóink figyelmét e kitűnő lapra. Mutatványszámmal a kiadóhivatal bárkinek szívesen szolgál. A „Gondüző“ megjelenik minden vasárnap három sűrűn nyomtatott és félívnyi színes borítékkal. Előfizetési ára: egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kapható minden önyvkereskedésben. Az előfizetési pénz Székely Aladár kiadó-tulajdonoshoz küldendő. (Bueapest, VII. dob-utca 14.)

— **A kézdivásárhelyi takarékpénztár 1884. szept. havi forgalmi kimutatása:** Bevétele: Betétekből 78 tételre 18.135 frt 8 kr, leszámított váltókból 142,389 frt 59 kr, zálog-kölcsönből 386 frt 20 kr, kamat számlán 2740 frt 87 kr, illeték számlán 910 frt 72 kr, kezelési költség számlán 83 frt 48 kr, visszeszámitott váltókra 25,070 frt, jelzálog-kölcsönökből 6030 frt, többek számláján 500 frt, ügyési költség számlán 8 frt 3 kr, vegyes államdíj 35 kr, földbirtok-számlán 9334 frt 92 kr, földjöveldmi számlán 98 frt 97 kr, pénztár-készlet 1884. szept. 1-én 1573 frt 93 kr; összesen 207,262 frt 17 kr. Kiadás: betét-visszafizetés 64 tételre 22,203 frt 46 kr, betéti folyó kamatokra 58 frt 9 kr, váltó-számitolásra 153,513 frt, zálog-kölcsönökre 338 frt, osztalék számlán 128 frt, kezelési költség számlán 177 frt 91 kr, tiszti fizetésekre 208 frt 33 kr, visszeszámitott váltókért 10,809 frt 37 kr, jelzálog-kölcsönökre 6275 frt, többek számláján 5000 frt, ügyési költség számlán 8 frt 85 kr, földjöveldmi számlán 136 frt 89 kr, visszváltó-kamat számlán 747 frt 76 kr, 6 százal. megtérített kamat sz. 5 frt 70 kr, posta- és bélyegdíj 23 frt 25 kr, pénztárkészlet 1884. szept. 30-án 7628 frt 56 ér; összesen 207,262 frt 17. — Kézdi-Vásárhelyt, 1884. okt. 6. Bányay, könyvelő. Benkő Gyula, s.-könyvelő.

17-ik közlemény

Br. Szentkeresztly Stephanie kezdeményezése folytán K.-Vásárhely város és vidéki kórház részére tett szíves adakozásokról.

Baló László és Jancsó Géza urak gyűjtése:

Baló Lászlóné 2 liter buzát. Szabó Mózesné 2 véka buzát. Török Sándor, Szőcs Sámuel kereskedő 25—25 liter rozst. Turóczi Mózes fél hektó rozst. Jancsó Dénesné 1 véka rozst. Fejér Lukács 1 hektóliter rozst. Pongrácz János fél véka rozst. Baló Lászlóné 20 liter rozst és 20 liter árpát. Ambrus Albert 25 liter és Popovics József fél véka árpát. Jónás Lajosné, Szotyori Mihály, Dézsi Dánielné mászáros fél—fél véka és Szabó Gézané 2 véka törökbuzát. Kovács Ferencz gyógyszerész, id. Szőcs János, Török Sándor 50—50 liter pityókát. Baka Lajosné, Jancsó Rebeka, Mágóri Sámuel szentegyházi, Szabó Jánosné, Szabó Gézané 2—2

boldog élet. Ezután kétszeres gyöngédséggel fogja atyját szeretni s tán sikerülni fog szeretetével homlokáról a sötét fellegetek eltűzni. Talán elmondja bánatának okát, s akkor ő teljes szívéből vigasztalni fogja, s mikor aztán megvigasztalódott, egy kedvező pillanatban hozzá simul s fülebe sugja szíve titkát, s addig fogja kérni, míg atyja végre elfeleddi régi gyűlölködését s fiává fogadja Sándort. Istenem, mily boldogok lesznek akkor mindnyáján!

Egy hatalmas mennydörgés lett gondolataira a válasz. Juliska észre sem vette, hogy sötét este lett s oda künn vihar volt kitörőben.

E pillanatban lódobogás hallszott az udvarról. Juliska az ablakhoz sietett s egy villámfényről meglátá, hogy Steiner ellova-gol. Mintha arca most is ördögiesen mosolygott volna. A vihar teljes erővel kitört s Juliska rémülve vevé észre, hogy apja nincs a házban. Bejárt minden szobát s kérdezősködött a cselédektől, s azok azt mondták, hogy egy percczel előbb eltávozott, de hogy merre ment, senki sem látta.

(Folyt. köv.)

véka pityókát. Molnár István szabó, Molnár Dániel, Jancsó Balázsne 1—1 véka pityókát. Ifj. Kupán Józsefné 2 véka pityókát. Velnreiter Györgyné 50 fő káposztát. Szőcs Józsefné 4 kupa borsót. Csizsár Mihály 20, ifj. Kupán Józsefné 4 és Szőcs Józsefné 4 kiló lisztet. Kovács Károly 1 kiló buza kását. Ifj. Jancsó Mózes, Dávid János 2—2 kiló, Kovács Károly, Mihály József, Szőcs Józsefné, Dobál Lajos 1—1 kiló és Csizsár Mihály 4 kiló rizskását. Szőcs Józsefné 1 kupa és Gál Gáspár 2 liter köleskását. Gál Gáspár, Pap János, Pap György 1—1 kiló és Szabó Mózesné 5 kiló szalonnát. Zajzon Lázár, Darkó József mászáros 1—1 kupa és Tóth Gézané 2 kupa zsirt. Id. Tóth Dánielné 12 liter és Benkő Gyula 20 liter szetet. Jakabos Ágoston, Szőcs Mózes kereskedő 3—3 kiló, Szőcs Sámuel kereskedő, Gál Gáspár, Málnási Kristóf 2—2 kiló és Szőcs Józsefné 4 kiló söt. Szőcs Károly, Kovács Károly, Mihály József, id. Szőcs János, Szőcs Józsefné, Szőcs Mózes kereskedő, ifj. Szőcs János 1—1 rud és Török Bálintné 2 rud szappant. Dobál Lajos és Nagy Ferencz szappanyos 1—1 font szappant. Ifj. Jancsó Mózes, Török Bálintné 2—2 liter és Csizsár Mihály 5 liter petróleumot. Szabó Jánosné, Binder József 4—4 kupa és Török Jánosné 1 v. paszulyt. Dobál Lajos 10 d. fűszert. Id. Jancsó Mózes 1 kiló czukrot. Kovács Károly, Mihály József, id. Szőcs János 1—1 csomag és Török Bálintné 2 csomag gyufát. Szabó Mózesné 2 kupa kömény és 2 kupa asszuszilvát. Sükös Károly és neje Jancsó Róza egy ágyfelszerelést.

Fogadják a buzgó gyűjtők és a jótékony adakozók a felállított kórház nevében leghálásabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1884. szeptemberhő 28-án.

Szőcs József m. p. igazgató.
Kovács István m. p. jegyző.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Möricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyilt tér.*)

Nyilatkozat.

Szabó Lajos csikszeredai nyomdász és könyvkötő aláírásával a napokban egy reklam-féle került kezeim közé, melyben nevezett ur azt mondja:

„Az általam részben új, részben régi (?) anyagokból berendezett és két évig vezetett előbbi könyvnyomdát kézdivásárhelyi Szabó Albert tulajdonos ur haszonbérbe adván ki, azon nyomdával s tulajdonosával szemben minden összeköttetésem és felelősségem megszűnt; így jövőre esakis azon nyomtatványokért és egyéb megrendelésekért vállalom felelősséget, melyek a t. megrendelő által akár személyesen, akár nevemre címzett levélben egyenesen nálam rendeltetnek meg, mire nagyérd. czimet tisztelettel kérem!“

Engedje meg a tek. szerkesztő ur, hogy nevezett urnak ezen naiv megjegyzésére én is elmondhassam észrevételeimet már a művelt közönség iránti tekintetből is.

Tisztelt F. Szabó Lajos ur!

Ugy én, mint — bizonyára — tek.

Szabó Albert ur is, legkevésbé sem tartjuk szerencsénknek az önnel való összeköttetést, sőt biztos tudomásom van arról, hogy tek. Szabó Albert ur plane örvendett s halát adott az Istennek akkor, midőn az ön összeköttetése vele szemben megszűnt.

A mi a felelősséget illeti, valóban nevetnem kellett, midőn olvastam ezen tolazkodó, idéltlen fontoskodást. (Mert egyébként nem lehet nevezni most a nyomd. átadása után csaknem egy évvel.)

De hát ki is kérte az ön felelősségét? Erre nézve meg itt a nyilvánosság előtt kijelentem, hogy az ön felelősségére sükségem nincs s mindenesetre örvendeni fogok, ha, mint eddig, úgy ezután sem téveszti össze a józslési közönség az ön munkáit az enyéimmal, mire egyuttal a nagyérdemű közönséget tisztelettel fel is kérem!

Kelt Csik-Szeredán, 1884. okt. 26-án

Györgyjakab Márton,
könyvnyomdász.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Október 31-én.

Magyar aranyjárdék 6%	123.—
Magyar aranyjárdék 4%	93.55
Magy. papírbárdék 5%	89.05
Magyar vasúti kölcsön	142.75
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	97.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	119.—
M. keleti vasúti államköt. III.	105.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	101.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	99.50
Temes-bánati földteherm. kötvény	100.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	99.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	100.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	98.25
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	115.75
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	116.—
Osztrák járadék papírban	81.—
Osztrák járadék ezüstben	82.10
Osztrák járadék aranyban	103.50
1860. államsorsjegyek	136.50
Osztrák-magyar bankrészvény	860.—

Magyar hitelbank-részvény	288.50
Osztrák hitelintézet-részvény	286.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.78
20 frankos arany	9.70
Német birodalmi márka	59.95
London (2 havi váltókért)	122.25

A szebeni kis lutri.

H u z á s október 29-én.

45. 35. 48. 60. 20.

Sz. 2031. tkvi
1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy

Kovács Lajos örökösei végrehajthatónak özv. Szörösei Gézáé végrehajtási szennvedő elleni 241 ftt kötelezettség és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbiróság területén levő, Szöröse községében fekvő, a szörösei 517. sz. tkvben A + 1 rend 276. 278. 279. 280. 290. 291. hr. sz. a foglalt ingatlanokra az árverést 1600 fttban ezennel megajánlott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi november hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor Szöröse községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól nem fognak eladni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-t készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovácsnai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, 1884. októberhó 2-ik napján.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

SÉTA-, MENYASSZONYI- és HÁZI-RUHÁK (TOILETTEK)

a legújabb divat szerint,

gyorsan és mérsékelt áron készülnek 31—50

Kovácsnai és Keresztesy

NŐI DIVAT-TERMÜKBEN. — BRASSÓ (főter).

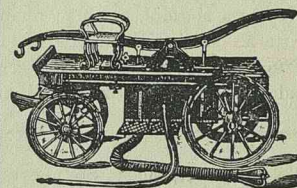
Ugyanott nagy készletben lévő kész esőköpenyek, kabátok és télfelsők, résszint megrendelhetők, mivel köpeny- és kabát-posztók (sima és ottomán), Peluchok, Chenillia, Toll- és Skongs-diszek nagy készletben vannak; ugyszintén Selyem, Satin-merveilleusok és faillek, Selyem és Pamut, Bársöny sima és brocat ruhakelmék, Beige (Changeant) francia Chachemirok, női posztók és flanellek fekete és minden színben, továbbá karmantyuk (muff), posztó-kalapok és minden diszit és pipere-czikkek

kivételes olesó áron kaphatók.

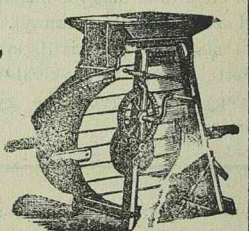
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

WASS és RIEMER

34—52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tűzoltó szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása

Sz.-Udvarhelytt.

Mint hazánk leghirvevesebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltenhofer Frigyes és fiától: tűzi fecskendők, tűzoltó-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobb szerkezetű kézi, löreji járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Jozseftől: konkolyválasztó trieurók, szórórosták és kukuriezamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lókapák, ekek és boronák, szecska- és répavágó gépeket.

Budapesti Kotz Páltól: szecska, répavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekeit.

Továbbá: Angolhou legelső gyárosa Lincoln Clayton és Shuttleworthtól: gözcseplők- és mozgonyokat. — Bécsi Tanczos Bezsótól: tűz és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Mindezen elősorolt gazdasági gépek, tűzi fecskendők, tűzoltó szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönseget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és czélszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire névze készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER.

Az első, valódi nyákefeloldó Hoff János-féle maláta-mellczukorkák kék papírba vannak csomagolva.

Hoff János-féle maláta-kivonat
egészségi sör.
Egy üveg ára 60 kr.

1—2

Hoff-János féle koncentrált
maláta-kivonat.
1 üveg ára 1 ftt 12 kr.
Kis üveggel 70 kr.

Orvosi tekintélyek, mint Dr. Bamberger, Schrötter, Schnitzler, Rokitsky, Basch, Finger s több más tanárak Bécsben, továbbá Dr. Frerichs, Langenbeck, Liebreich tanár urak Berlinben és mások is sok betegségben a legjobb sikerrel rendelik ezeket.

A valódi Hoff János-féle mellczukorkák kék papírban csomagolva, 60, 30, 15 és 10 kr.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé ára:
1/4 kilo: I. 2 ftt 40 kr., II. 1 ftt 60 kr.
1/2 kilo: I. 1 ftt 80 kr., II. 90 kr.

Magas elismerések

egy gyógyszeréről, mely utólrhetlen gyógyhatásáért minden osztály dicséretét megnyerte.

Hoff János urnak,

a maláta-készítmények feltalálója és készítőjének, számos európai uralkodó udvari szállítójának Bécsben (Graben, Bräunerstrasse, 8.)

Friedland vára (Lengyelország), 1882. nov. 21. Ö nagyméltósága Clam-Gallas grófnő részére Friedland várába (Lengyelországban) kérek 50 üveggel az ön kitűnő Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből. — Friedland vára. Weber.

Kérem a Hoff János-féle jeles maláta-kivonat egészségi sörből 21 üveggel postai utánvételt mellett azonnal küldeni. — Gmunden, 1883. december 23. Com t. Prokesch-Osten.

Gróf Auersperg Ervin czimére, Turnauhart várába (u. p. Gurkfeld), kérek a kitűnő Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörből 60 üveggel rögtön küldeni. Gróf Auersperg Ervin.

Gróf Tige Erneszt cs. kir. alezredes stb. czimére kérek postai utánvételt mellett 10 üveg Hoff János-féle maláta egészségi sört. — Gmünd, Alsó-Ausztria. Gróf Tige Erneszt cs. kir. alezredes.

(Távirat). Nyitra számbokrét. Kérek küldeni a jeles Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörből és maláta-czukorkákból. — Brogyán. Oldenburg hercegnő.

Hajdu-Szoboszló, 1884. márcz. 21. Kérek az ön Hoff János-féle maláta-gyógykészítményeiből (maláta-kivonat egészségi sör és maláta-czukorkák). Starzenska Zsófia grófnő.

A közjó szempontjából kinyilvánítom, hogy heves katarusomból és köhögésből, mely ellen már sokféle gyógyszert eredménytelenül használtam, a Hoff János-féle maláta-készítmények által gyógyultam. Tehát minden szenvedőnek a legjobban ajánlhatom. — Budapest, 1878. ápril 6. Csikás János m. kir. honv. százados.

Tisztelettel kérek posta útján minél hamarabb az ön híres Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből 13 üveggel és 3 csomag mell-czukorkát. — Agyagos, 1884. márcz. 24. Teljes tisztelettel Kaman János.

Az ön maláta-kivonat egészségi sörének a legjobb eredménye volt; kérek tehát újból 13 üveggel és a maláta-czukorkákból 3 csomaggal postai utánvételt mellett. — Agyagos, 1884. ápril 17. Kaman János.

Dorog-Anna-völgy-bánya, 1882. aug. 16. Kérek 10 üveggel az ön kitűnő Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi söréből, a mily hamar csak lehet, postai utánvételt mellett. Tisztelettel Tschades Pál, bányajáró az annavölgyi bányában.

Uralkodók nyilatkozatai.

I. Ferencz József császár és király ő felségétől: „Örvendek, hogy egy oly férfit, mint ön, kitüntethetek.” — I. Vilmos ő cs. felségétől: „A gyomorkeményítő erő és a szép ízle.” — Ö felségétől a czártól: „100 üveggel küldjön az ön jeles maláta-kivonatából Csarskoje-Celoba (Suvaloff).” — A szász király ő felségétől: „A királyné anyjának igen jót tett.” — Ö felségétől, Poroszország királyától: „A Hoff-féle maláta-kivonat jótékony a gyomorra nézve.” — Ö felségétől, Dánország királyától: „Örömmel ismertem el az ön maláta-kivonatának gyógyító hatását saját személyemnél és családunk több tagjánál.” — Ö felségétől, a román királytól: „Az ön kitűnő maláta-gyártmányainak jó hívatása.” — Ö felségétől, Hohenzollern fejedelmétől: „Egyre se találgy a felirat: „Bene merenti”, mint az ön érdemeire.” — Ö felségétől, Oettingen-Wallenstein fejedelmétől: „Emberi kötelesség, az elismert gyógyhatást kinyilvánítani.” Ö felségétől, Wales hercegnőjétől: „Kérek haladék nélkül küldeni.” — A hesseni tartomány-gróf ő felségétől: „Az elismert gyógyító hatás, az általános tetszés...” sat.

Alapított 1847-ben Bécsben, és Budapesten 1861-ben.
60 magas kitüntetés.